

**Hexaēmeron Hē Toi, Kosmourgia, Georgiou tou Pisidou
diakonou ...**

Georgius <Pisida>

Lutetiae, 1585

Institutionis puerilis cum hominis diuina institutione comparatio

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70102](#)

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Et nubilum horrescens, retrò mox commeet.

Tv effabilem nulli obtines præstantiam,

Téque velut in speculo indicas re in condita,

Vt quisque discendi audior mortalium

Tui per ipsam imagines, quantum licet,

Non altiores mente rationes petat:

Sed træditus puer vt magistello suo,

Ad litterarum primulas currit notas:

Hæc interim doctus rudimenta infima,

Sese applicet studio creatorum omnium:

Ac syllabas solerter, vt substantias,

In se inuicem perdiscat annexas probè:

At Solis & Lunæ positiones, quasi

Distincta ritè puncta signet temporum.

Et quando doctrinæ hæc sciet primordia,

Communiores ac tenebit regulas,

Eritque mens affixa particulis in his

Sermonis, oratoriè ac res exprimet:

Legumque Mundi euadat hinc peritior:

Nec terminos transiliat antiquitus datos,

Nouisque studeat constitutis legibus:

Tum multa peragens, ac progressus longius,

Speculationi altæ viam faciat sibi:

Atque ordinem concipiatur animo eius loci,

Hunc maximarum ceu magistrum rerum habens:

Perfectius cognoscat inde & pleniùs,

Nil antè cæcam præter umbram nosse sc:

Duntaxat ita, tanquam ex mera ignorantia,

590

600

Sc

Via quæ du-
cit ad Theo-
gnosiam.

Institutionis
puerilis cum
hominis di-
tina institu-
tione com-
paratio.

Καὶ τὸ διάχλιν ἐκπλαγεῖς ὑποστρέφοι.

Ω τὸ διέρμηνόν τον δέσοχήν ἔχων,

Δεικνὺς δὲ σαιτὸν σὺ κατέπειρψε τῇ κίνοι,

Οπως ἔκεισος ἀκμαθεῖν ἡπειρυμόνος,

Τὰς σας δὲ αὐτῆς, ὡς ἐφικτῶν, ἐμφάσεις,

Μὴ τοις τοῖς τον βίθεως ἥπτει λόγους.

Αλλ' ὡς νέος τις ἐκδοθεὶς μιδασκάλω,

Καὶ τοφές τὰ πεζὰ τοῖς γράμματα τοέχων,

Τέως τυπωθῆντος κάτω μαθήμασι,

Περσικαρτερίσας τῇ φολῇ δὲν κίνομέν.

Καὶ συλλαβαῖς μὲν ἐμφερόντως τὰς οὐσίας,

Τὰς εἰς ἔαντες συντετέλεσας ἐκμάθη:

Τὰς ήλιός ἢ καὶ σελήνης ἐκθέσεις,

Ως ταῖν χρόνων * εὔστιχα σημεῖα, ξέση.

Οτδη δὲ πᾶσαι τὸ τοφεπαύδαν μάθη,

Καὶ ταῖς καθολικαῖς ἀκτεινῇ τοφοσωμάταις,

Γηγένη τὸ τὸν εἰς τὰ τῷ λόγῳ μέρη,

Καὶ ρητορίων ἀκφεσοῦ τὰ κίνοματα,

Τοῖς κοσμικοῖς ἢ πᾶσιν ἀντίχῃ νόμοις,

Καὶ τὰς παλαιότερες μὴ πήρατεπων * δέσις,

Εἰς * Διατάξεις ἀφοληθῆ τὰς νέας.

Καὶ πολλὰ * τοφέξεις, καὶ τοφοκέντας εἰσβαλοι,

Τὰς εἰσαγωγαῖς δὲ δύω θεοῖς,

Καὶ τὴν ἐκδιώσαται τον Φρένας λαζίοι,

Τιὼ τὸ μεγίστων τοφαγμάτων παρδόντεια.

Τότε τοφεβαίνων ἐντελέστερον μάθοι,

Ως γένεν ἔγνω πλὴν * σκιᾶς κεκρυμμένης,

Οὕτω τε λοιπὸν * εἰπερ δέξ αὔγωστας,

28. ἄκτισα.

γρ. παφ-
ρέχων.
ιο. εἰς τὰς δι-
γρ. τοφέξη.

γρ. σκιὰν κε-
κρυμμένη.

ιο. ἄστερ.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Τὸν, μῶνι σαντον, ἃς Διάσπονεψιν λαζίοι,
Καὶ τὴν ιῆμας σὺ Διάσπερίων φύσι;
Τέως ἐαυτῷ συλλαλήσ, καὶ μάλισται.

610

*αὐτὸν δέ
πλάστεως
τῷ πόντῳ
που.*

Π Οὗτον παρήγει, μηδὲν ἀντεῖται οὐδὲν;
Καὶ πῶς τὰ μικρά τὸν αὐτόντον ταφέληματα
Εν τοῖς μεταποιοῖς ἔν τοις ταντανόντοις

ποιηταν. Γαρεντεθέλα; πῆ μὴ ὄμητο * θέσθι,
πῆ οὐδέποτε.

ποιηταν. Πῆ οὐ φλέβας τίκτει, πῆ δὲ σωδεόντος
Τῶν σύντερων πλέκουσι, καὶ χειρας πάλιν
Φύσοις, καὶ απέρρεισι τοῖς ποσὶ βάσιν;

*ποιηταν.
ποιηταν.* Καὶ πῶς μεταθέτει εἰς νομας πολυθέποις,
Τὸν τὸν αὐτόντον σύντημα ποικίλως έρπων

ποιηταν. Μίδιν καθιστᾷ ταντὸν μελῶν τὸν θόιδην;
Πόθεν οὐ πηγας αἴματο * ἐπεισάγει,

ποιηταν. Τάσιν δὲ νέρων * ἐμφύτει οὐ μαλινή,
Κύριος δὲ πλανεράς, ὁραῖος δὲ τείχας,

ποιηταν. Σφίνξ δὲ Σαρρούκη, καὶ μετίησις δακτύλων.
Χαννοῖ δὲ γλώσσαιν, ἃς οὐ συγρέφειν λέγονται,

ποιηταν. Καὶ πληκτεῖ τὸν λαλεωῦτας ὄργανον.
Γαραχεῖδις δὲ απονδύλωις τὸν αὐχένα,

ποιηταν. Μή πως ὄλιαδον * τῇ αθετροφῇ πάθοι.
Ρίζοι δὲ πυκνός τὸν ὄδοντων τὰς μύλας,

ποιηταν. Οπως ἀγεαθή τερψίς έρφων τὰ σίλια.

ποιηταν. Καὶ πῶς φυτουργεῖ τὸ πυράδην καρδίδην,
Σπινθῆρες ἔνδον μηδενὸς πεφυκέτος,

ποιηταν. Ην τὸ μέτρον τεθήκειν, ὡσεῖδος διέρπων
Πινιωτες, αὐτίπλευρες βάλλοισι ξύλα,

ποιηταν. Εκφεντεν ἔνθεν, ἃς τὸ σῶσαν τὸ σκάφος.

620

630

Γούρη

610 Se noscat ipsum, mentis & specter bona,
Nostræque naturæ immorans mortalium,
Secum loquatur, cogitètque talia:

Productus vnde est, qui ante vitam nil erat?

Qui verò iactus tam pusilli seminis

Est insitus tot artuum compagibus?

Vbinam duorum lumen sedes sita est?

Quonam modo gignuntur hinc venæ, tot &

Connexiones viscerum, atque ambæ manus

620 Nascentur: hoc satu, vt pedum fulcra edita?

Qui distributa plurima in loca seminis

Natura vísque, vltrò & citrò, varijs modis

Compingit vnicam artuum substantiam?

Quâ rupe fontes elicit tot sanguinis,

Molémque fœtuum inserit per corpora,

Costásque fingit, & capillis dat decus,

Talósque constringit, manum in digitos secat:

Linguam relaxat, quò sonos contorqueat

Orationis, garruli vt plectrum organi:

At vertebris ceruicis onus hoc sustinet,

630 Conuersione quò minùs lapsum ferat:

Densas & ori dentium stabilit molas,

Vt nutrientia conterantur tritica?

Quîve igneum præcordijs cor conserit,

Intus fauilla nulla quamuis emicet?

Hocque indidit medio, carinam figere

Vt qui volunt, hi transtra lignea astruunt

Hinc inde, quò seruetur incolumis ratis.

De procrea-
tione homi-
nis & fabrica
corporis hu-
mani.